

การวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)

Analysis of Telecommunications Business Potential of

TT&T Public Company Limited

ผุสดี เรือนโรจน์รุ่ง¹ และ นิสิต พันธมิตร²

Pussadee Ruanrojrun¹ and Nisit Panthamit²

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) โดยการศึกษารวมโครงสร้างตลาดโทรคมนาคมของประเทศไทยในปัจจุบัน อีกทั้งยังทำการศึกษานโยบายของภาครัฐที่ใช้กำกับดูแลธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) การวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจได้นำหลักการแรงกระทบทั้ง 5 ในการทำธุรกิจ (Five Force Model) และหลักการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เข้ามาประกอบการศึกษา ในส่วนของผลประกอบการทางการเงินได้นำหลักการมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA) มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลประกอบการ

ผลการศึกษารวมโครงสร้างตลาดโทรคมนาคมของประเทศไทยในปัจจุบัน ตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และตลาดการให้บริการอินเทอร์เน็ต มีอัตราการเติบโตต่อเนื่อง ทำให้คาดการณ์ได้ว่าในปี พ.ศ. 2559 ตลาดโทรคมนาคมของประเทศไทยจะขยายตัวขึ้นและจะขยายตัวต่อเนื่องไปในอนาคต อีกทั้งการเข้าสู่ยุค 3G และ 4G จะช่วยเพิ่มขีดเคลื่อนในธุรกิจโทรคมนาคมที่มากขึ้นด้วย

การวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจโดยหลักการแรงกระทบทั้ง 5 ในการทำธุรกิจ (Five Force Model) และหลักการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) พบว่าจากการเปิดเสรีทางธุรกิจโทรคมนาคมทำให้การแข่งขันมีความรุนแรงมากขึ้น อำนาจต่อรองของผู้ใช้บริการเพิ่มสูงขึ้นและการอยู่ในระบบสัมปทานยังเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)

การวิเคราะห์มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA) ของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ถึงปี พ.ศ. 2558 มีค่าติดลบมาโดยตลอด เป็นผลจากการแข่งขันที่รุนแรง ประกอบกับการดำเนินงานภายใต้สัญญาสัมปทานจึงทำให้การลงทุนในบริการใหม่ ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ อีกทั้งทุนทรัพย์ที่ลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา แสดงให้เห็นถึงรายได้ที่ลดลงซึ่งสวนทางกับหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: โทรคมนาคม, ทีทีแอนด์ที

ABSTRACT

This independent study aims to analyze the business potential of the telecommunications company, TT&T Public Company Limited. By studying the overall structure of the telecommunications market. Also, we study the government policy that regulates telecommunications in Thailand. That demonstrate regulatory compliance and corporate governance policies in telecom affect the operation of TT&T Public Company Limited. In analyzing the business potential, we have adopted the business impact of 5 (Five Force Model) and analysis of strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT Analysis) attributed to the operations. In terms of turnover, we have adopted the Economic Value Added (Economic Value Added: EVA) was used for the analysis of the financial performance.

The study overall structure of the telecommunications markets. The mobile service providers and the internet marketing services, that rate is growth fast. In the year 2559 forecast, the telecom market will grow and continue to grow in the future. The entry into the 3G and 4G will be powered up in business telecommunications.

The analysis of the potential business impact of 5 (Five Force Model) and analyze the strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT Analysis), we found that the liberalization of the telecommunications industry has made competition more intense. The bargaining power of customers is increased. The concession system is a major issue of affects business operations.

An analysis of Economic Value Added (Economic Value Added: EVA) of TT&T Public Company Limited. Since the year 2555 to the year 2558 was negative throughout. All a result of intense competition. In the operations under the concession system, the investment in new services cannot be implemented. The capital decreased from the year 2555, that represents revenue decrease and the debt increase.

Key word: Telecommunication, TT&T

ที่มาและความสำคัญ

ธุรกิจโทรคมนาคมในปัจจุบันนี้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีและการให้บริการ ผู้ให้บริการมีการพัฒนาด้านคุณภาพของสินค้า การให้บริการ ราคา และด้านภาพลักษณ์องค์กร ทำให้ทุกบริษัทที่ให้บริการในธุรกิจโทรคมนาคมต้องมีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์และปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารงานในองค์กรให้ตอบรับกับการแข่งขันที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาเพื่อผลทางธุรกิจที่ดีขึ้น

ปัจจุบัน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. ได้เข้ามาทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีประสิทธิภาพและเกิดการแข่งขันอย่างเสรี ในการขออนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมนั้นมีค่าทำเนียบการขออนุญาตและค่าทำเนียบรายปีที่ถูกกว่าระบบสัมปทานแบบเก่า จึงทำให้มีผู้ให้บริการในธุรกิจโทรคมนาคมเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีผลกระทบต่อผู้ให้บริการรายเก่าและผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้สัญญาสัมปทานอย่างมากในเรื่องของอัตราค่าบริการและเทคโนโลยี

ในอดีตการให้บริการโทรคมนาคมเป็นตลาดผูกขาด เนื่องจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็นตัวแทนของภาครัฐในการให้บริการระบบโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line) แต่เพียงผู้เดียว ต่อมามีการเปิดให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมในรูปแบบของสัญญาร่วมการงาน ซึ่งเอกชนจะต้องให้บริการระบบโทรคมนาคมและแบ่งรายได้ให้แก่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่ง บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานให้ดำเนินกิจการโทรศัพท์ประจำที่ในส่วนภูมิภาค จำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย

จากสภาพการแข่งขันในธุรกิจโทรคมนาคมที่รุนแรง บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ได้ประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจ โดยมีปัจจัยที่สำคัญดังนี้คือ

(1) จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ลดลง โดยในปี พ.ศ. 2557 มีผู้ใช้บริการทั้งสิ้นประมาณ 5.69 ล้านเลขหมาย แบ่งเป็นเลขหมายในเขตกรุงเทพและปริมณฑล 2.97 ล้านเลขหมายและเลขหมายในเขตภูมิภาค 2.72 ล้านเลขหมาย เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2556 พบว่าลดลง 0.35 ล้านเลขหมาย หรือ 5.8% ต่อปี หรือโดยเฉลี่ยประมาณปีละ 300,000 เลขหมาย

(2) ผลกระทบจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป จากกระแสเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ลูกค้ามีทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีได้หลายรูปแบบเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ เช่น ลูกค้าสามารถใช้การสื่อสารข้อมูลผ่านบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านคู่สายทองแดง (Asymmetric Digital Subscribers Line: ADSL) หรือบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านเส้นใยแก้วนำแสง (Fiber to the x: FTTx) แทนการใช้วงจรเช่า (Leased Line) เพื่อเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างสาขาได้

(3) ข้อจำกัดภายใต้สัญญาร่วมการงานกับ บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ตามสัญญาดังกล่าวมีเงื่อนไขที่มีข้อจำกัดมากกว่าผู้ประกอบการโทรคมนาคมรายอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขการแบ่งส่วนแบ่งรายได้ ซึ่งบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ได้รับส่วนแบ่งรายได้ในอัตราส่วนที่ต่ำ

(4) กฎหมายและข้อบังคับของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. โดยเกี่ยวข้องกับประกาศและข้อกำหนดที่สำคัญ เช่น เรื่องการใช้และ

เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมทั้งหลักเกณฑ์การ ออกใบอนุญาตในการให้บริการโทรคมนาคมประเภทต่าง ๆ

จากสภาพปัญหาและผลกระทบในการดำเนินธุรกิจดังกล่าว การศึกษาศักยภาพการแข่งขันในธุรกิจ โทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ภายหลังจากสื่อสารโทรคมนาคมก้าวเข้าสู่ยุคที่ 4 (4G) สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ ให้สามารถ ดำเนินการต่อไปได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาโครงสร้างตลาดของธุรกิจโทรคมนาคมและนโยบายของภาครัฐที่ใช้กำกับดูแลธุรกิจ โทรคมนาคมในประเทศไทย
2. ศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)

วิธีการศึกษา

การศึกษาศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) สามารถแบ่งวิธี การศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาโครงสร้างตลาดของธุรกิจโทรคมนาคมและนโยบายของภาครัฐที่ใช้กำกับดูแลธุรกิจ โทรคมนาคมในประเทศไทย จะใช้วิธีรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทางธุรกิจโทรคมนาคมของผู้ให้บริการ โทรคมนาคมในประเทศไทยและศึกษากฎระเบียบและนโยบายในการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมที่ส่งผล กระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)
2. การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะ นำหลักการแรงกระทบทั้ง 5 ในการทำธุรกิจ (Five Force Model) และหลักการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) เข้ามาศึกษาสภาพการดำเนินธุรกิจและการแข่งขัน สำหรับหลักการ มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA) จะใช้ประกอบการศึกษาในส่วนของผล ประกอบการทางการเงินของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)

ผลการศึกษา

ปัจจุบัน ตลาดโทรคมนาคมในประเทศไทยมีการขยายตัวและพัฒนาอย่างรวดเร็ว จากพฤติกรรมของ ผู้บริโภคที่ต้องการรับข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ๆ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถเข้ามาทดแทนการใช้ บริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line) ได้อย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีด้านการสื่อสารไร้สาย (Wireless) และ สื่อสารข้อมูลความเร็วสูง (Broadband) ก็มีแนวโน้มที่จะเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น มูลค่าตลาดการสื่อสารและ บริการโทรคมนาคมของไทยในปี พ.ศ.2558 มีมูลค่ากว่า 561,418ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 คิดเป็น ร้อยละ 12.3 โดยแบ่งเป็นตลาดอุปกรณ์สื่อสารมูลค่า 228,248 ล้านบาท และตลาดบริการสื่อสารมูลค่า 333,170 ล้านบาท

ตลาดบริการสื่อสารยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของปี พ.ศ. 2558 ทำให้มูลค่าตลาดสื่อสารเติบโต อย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยหลักมาจากความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสื่อสารข้อมูลของภาค

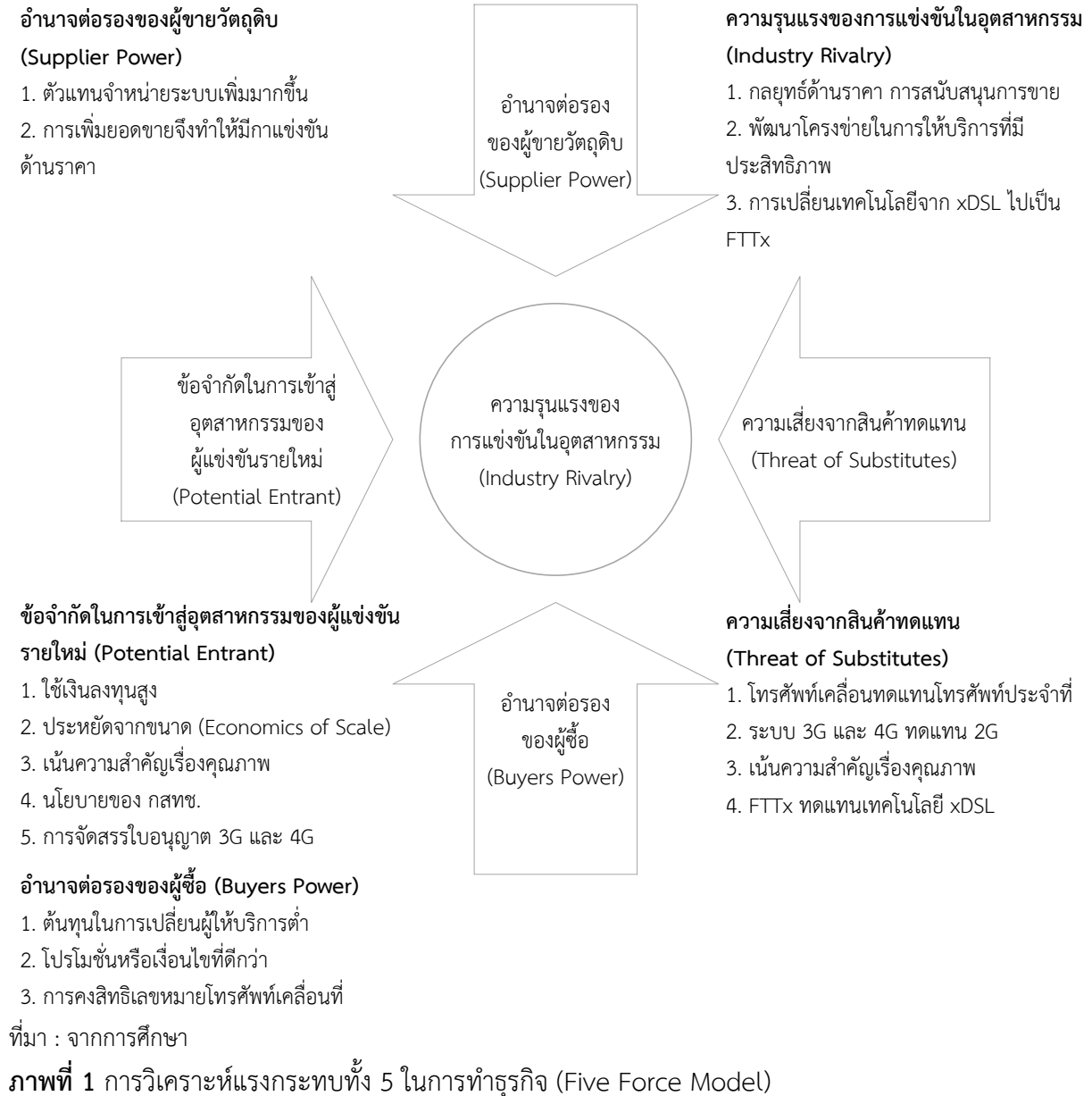
ธุรกิจเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และเพื่อรองรับการใช้งานระบบประมวลผลกลุ่มเมฆ (Cloud Computing) และการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ตลอดจนการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนสำหรับเครื่องโทรศัพท์มือถือเพื่อเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ และการใช้บริการอินเทอร์เน็ตโดยผ่านเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Internet) นอกจากนี้ ผลจากความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตทั้งแบบใช้สายและไร้สายที่เพิ่มขึ้นยังทำให้เกิดการลงทุนขยายโครงข่ายหลัก และโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ให้ครอบคลุมประชากรมากขึ้น จึงทำให้มูลค่าตลาดอุปกรณ์โครงข่าย และอุปกรณ์สื่อสารไร้สายเติบโตเพิ่มขึ้นเช่นกัน และคาดว่าในปี พ.ศ. 2559 ทิศทางของตลาดสื่อสารยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2558

1. การศึกษาโดยวิธี แรงกระทบทั้ง 5 ในการทำธุรกิจ (Five Force Model)

การวิเคราะห์ตลาดของธุรกิจโทรคมนาคมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) โดยใช้แนวคิด แรงกระทบทั้ง 5 ในการทำธุรกิจ (Five Force Model) พบว่า สภาพแวดล้อมบางประการยังเป็นปัจจัยบวกต่อการดำเนินงานของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ในการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ในเขตภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดในการเข้าสู่ธุรกิจโทรคมนาคมของผู้ให้บริการรายใหม่ เนื่องจากต้องใช้เงินลงทุนในการสร้างโครงข่ายที่สูง ซึ่งบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการสร้างโครงข่ายเคเบิลทองแดงและโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสงเพื่อให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ครอบคลุมทุกจังหวัดในเขตภูมิภาคแล้ว แต่บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะเสียเปรียบผู้ให้บริการรายอื่น ในบริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นข้อจำกัดในสัญญาสัมปทานกับบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ถือว่าเป็นองค์กรขนาดกลาง สามารถสร้างการประหยัดเงินลงทุนจากขนาดขององค์กรได้ เพราะมีการลงทุนในโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ในเขตภูมิภาคที่ครอบคลุมทั่วประเทศเป็นผลจากการได้รับสัมปทานโทรศัพท์ประจำที่ จึงเป็นข้อได้เปรียบด้านหนึ่งต่อผู้ให้บริการรายใหม่ที่จะเข้ามาในตลาดธุรกิจโทรคมนาคม อย่างไรก็ตามตลาดธุรกิจโทรคมนาคมในบริการอื่น ๆ ก็ยังส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันด้านราคาที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นจากนโยบายการเปิดเสรีทางโทรคมนาคม ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีทดแทนที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว อำนาจต่อรองของผู้ใช้บริการที่มีเพิ่มมากขึ้นจากประกาศการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ กสทช.

ดังนั้นในการให้บริการในธุรกิจโทรคมนาคมในอนาคตของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จึงต้องมองหาโอกาสที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจให้มากขึ้น โดยจะต้องอาศัยข้อได้เปรียบต่อผู้ให้บริการรายอื่น การดำเนินธุรกิจที่ยังอยู่ในสัญญาสัมปทานจะเป็นข้อเสียเปรียบอย่างมาก จึงต้องแสวงหารายได้จากบริษัทต่าง ๆ ในเครือ ทีทีแอนด์ที ซึ่งบริษัทเหล่านั้นอยู่ภายใต้การกำกับของ กสทช. จึงทำให้มีโอกาสที่จะหารายได้ที่มากกว่า อีกทั้งบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ยังมีพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ จึงสามารถจัดสรรพนักงานเหล่านั้นให้ปฏิบัติงานในบริษัทในเครือได้โดยไม่ต้องมีการสอนงานเพิ่มเติม จึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้อีกมาก



2. การศึกษาโดยวิธี การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)

2.1 ปัจจัยภายใน พบว่าบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) มีจุดแข็งในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคม ได้แก่ การมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศในเขตภูมิภาค และเป็นองค์กรที่ดำเนินงานมานานมากกว่า 20 ปี จึงทำให้มีข้อได้เปรียบในการหาฐานลูกค้าทั้งลูกค้าทั่วไปและลูกค้าธุรกิจองค์กร อีกทั้งยังมีศูนย์ปฏิบัติการพร้อมทั้งพนักงานที่มีความรู้ความสามารถกระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งจุดแข็งนี้สามารถสร้างให้เกิดประโยชน์ได้มาก

อย่างไรก็ตามเมื่อมองจุดอ่อนของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ก็จะพบว่า การดำเนินธุรกิจในขณะนี้ยังอยู่ภายใต้สัญญาสัมปทาน ที่ต้องดำเนินงานด้วยเทคโนโลยีเก่า และประเด็นที่ส่งผลเสียมากที่สุดคือ ต้องแบ่งรายได้ที่ค่อนข้างสูงให้กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นผลให้กระแสเงินสดที่จะนำไปลงทุนในบริษัทในเครือไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ ด้วยสาเหตุสำคัญเรื่องกระแสเงินสดจึงทำให้ต้องตกอยู่ภายใต้แผน

ฟื้นฟูกิจการตามคำสั่งศาลล้มละลายกลาง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถที่จะลงทุนในบริการใหม่ๆ ได้

ปัจจัยภายใน (Internal)	ปัจจัยภายนอก (External)
<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศในเขตภูมิภาค 2. องค์กรที่ให้บริการในธุรกิจโทรคมนาคมมายาวนาน 3. มีพนักงานที่มีความรู้ในด้านวิศวกรรมและเทคนิค 4. มีศูนย์ปฏิบัติการโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศในเขตภูมิภาค 	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การขยายตัวของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสอดคล้องกับเทคโนโลยี 2. การเปิดเสรีโทรคมนาคมสร้างโอกาสในการทำตลาดในต่างประเทศ 3. กำลังซื้อของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น
<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อยู่ภายใต้สัญญาสัมปทาน 2. ส่วนแบ่งรายได้ให้กับ บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ค่อนข้างสูง 3. ต้องดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูกิจการ 4. อุปกรณ์และโครงข่ายเป็นเทคโนโลยีเก่า 5. รายได้ลดลง 	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลกระทบจากข้อกำหนดสัญญาสัมปทาน 2. ผลกระทบจากนโยบาย กสทช. 3. ผลกระทบจากการลดลงของบริการ 4. ผลกระทบจากเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็ว การลงทุนอาจไม่คุ้มค่า

ที่มา : จากการศึกษา

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis)

2.2 ปัจจัยภายนอก ของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ที่จะทำให้เกิดโอกาสในการดำเนินธุรกิจคือการขยายตัวของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่เพิ่มมากขึ้น กำลังซื้อของผู้บริโภคที่มีมากขึ้น จึงเป็นโอกาสที่จะสร้างรายได้จากการให้บริการนี้ โดยจะต้องดำเนินงานในนามบริษัทในเครือ จึงจะสามารถสร้างรายได้ให้มากขึ้นได้ เพราะอยู่ภายใต้การกำกับของ กสทช.

เมื่อมองในด้านอุปสรรคของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) นั้นจะพบว่าโดยภาพรวมแล้วอุปสรรคเกิดจากการดำเนินงานที่ขาดทุนภายใต้สัญญาสัมปทานจึงทำให้เกิดการฟื้นฟูกิจการ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในด้านต่าง ๆ ของบริษัท การที่จะสิ้นสุดปัญหานี้จะต้องเกิดการประนีประนอมหนี้และสิ้นสุดการสัมปทานโดยเร็วแล้วดำเนินธุรกิจใหม่โดยเร็วที่สุด เพราะเทคโนโลยีในธุรกิจโทรคมนาคมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ถ้าลงทุนช้าจะไม่เกิดการคุ้มทุน การดำเนินงานในธุรกิจโทรคมนาคมต้องมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงจะทำให้รักษาลูกค้าได้ การนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาให้บริการจะถือเป็นข้อได้เปรียบอย่างมากเนื่องจากผู้บริโภคมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นและการเปิดเสรีโทรคมนาคมของ กสทช. ส่งผลดีในหลายๆ ด้านต่อผู้ให้บริการ

3. การศึกษาโดยวิธี มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA)

ผลการคำนวณ EVA ของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ถึงปี พ.ศ. 2558 มีค่าติดลบมาโดยตลอด เป็นผลกระทบจากการแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจโทรคมนาคมทำให้รายได้ของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ลดลง ประกอบกับการดำเนินงานภายใต้สัญญาสัมปทานจึงทำให้ลงทุนในบริการใหม่ ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ โดยในปี พ.ศ. 2558 บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) มีค่า EVA ติดลบ 154.682 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าที่สูงมาก ส่งผลมาจากทุนทรัพย์ที่ลดลง และ NOPAT ที่ติดลบ 120.218 ล้านบาท แสดงให้เห็นถึงรายได้ที่น้อยลงซึ่งสวนทางกับหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น หากต้องการให้ EVA มีค่าเป็นบวก บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะต้องหารรายได้ที่มากกว่ารายจ่ายทั้งหมดและจะต้องใช้หนี้ตามแผนฟื้นฟูให้หมด ซึ่งหากพิจารณาแล้วมีความเป็นไปได้ที่ยากมาก เพราะจำนวนหนี้สินที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี แต่ถ้าเกิดการประนีประนอมหนี้และแปลงหนี้เป็นทุน ประกอบกับการจบสัญญาสัมปทานให้เร็วที่สุดบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ก็จะมีโอกาสในธุรกิจโทรคมนาคมต่อไป

บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) มีค่า NOPAT ติดลบมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เนื่องจากรายได้หลักมาจากการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ คิดเป็นร้อยละ 83.7 ของรายได้รวม ซึ่งรายได้ดังกล่าวมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ จากสภาวะการแข่งขันและบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นบริการทดแทนที่สมบูรณ์แบบ อีกทั้งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการแข่งขันด้านราคาที่สูงมากทำให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA)

มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)				
(หน่วย : ล้านบาท)	2555	2556	2557	2558
WACC	9.56%	5.53%	7.05%	7.14%
NOPAT	(631,726)	44,793	(152,758)	(120,218)
Capital	1,870,184	1,428,707	1,046,937	482,860
EVA	(810,603.41)	(34,162.68)	(226,528.06)	(154,682.03)
เพิ่มขึ้น / (ลดลง)	-	776,440.73	(193,166.38)	71,846.03

ที่มา : จากการคำนวณ

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) พบว่าสภาพตลาดธุรกิจโทรคมนาคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก การเปิดเสรีโทรคมนาคม ทำให้การแข่งขันทวีความรุนแรงมากขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ลดทอนศักยภาพทางธุรกิจโทรคมนาคมของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ถึงแม้ว่าบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะมีจุดแข็งในด้านโครงข่ายและบุคลากรก็ตาม แต่พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่มากขึ้นทำให้รายได้หลักของบริษัทลดลง ดังนั้นสิ่งสำคัญที่บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะต้องดำเนินการเพื่อให้อยู่ในตลาดธุรกิจโทรคมนาคมต่อไป ดังนี้

1. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะต้องพัฒนาธุรกิจใหม่เพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้นโดยการดำเนินงานในนามบริษัทในเครือ เช่น ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพิ่มบริการ Content ต่าง ๆ ให้มากขึ้น

2. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ต้องร่วมมือกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการให้เช่าโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสงเพื่อเป็นเส้นทางสำรองของบริการ จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน

3. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะต้องสิ้นสุดสัญญาสัมปทานกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ให้เร็วที่สุดเพื่อไม่ก่อให้เกิดหนี้สินเพิ่มเติมขึ้นไปอีก

4. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะต้องมีการเจรจาประนอมหนี้ที่เกิดจากแผนฟื้นฟูโดยเร็ว เพื่อเป็นโอกาสในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมต่อไป

นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) จะต้องปรับปรุงการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อสร้างจิตสำนึกของพนักงานในการให้บริการ ทั้งลูกค้าภายในองค์กรและลูกค้าภายนอกองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ที่มากระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ

จากการค้นคว้าข้อมูลของผู้ให้บริการรายอื่น ๆ ที่ดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมขณะอยู่ภายใต้สัญญาสัมปทานพบว่าผู้ให้บริการรายอื่น ๆ มีการปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจตลอดเวลาเพื่อรักษาฐานลูกค้าและตอบรับกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมของบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ในอนาคตได้ ตัวอย่างดังนี้

บริษัท ทรูคอร์ปอเรชัน จำกัด (มหาชน) ผู้ได้รับสัมปทานโทรศัพท์ประจำที่ (กรุงเทพฯและปริมณฑล) และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นผู้นำคอนเวอร์เจนซ์ไลฟ์สไตล์ ซึ่งเชื่อมโยงทุกบริการพร้อมพัฒนาโซลูชันตอบสนองทุกไลฟ์สไตล์ตรงใจลูกค้า โดยให้บริการด้านเสียง (โทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์เคลื่อนที่) วิดีโอ ข้อมูลและมัลติมีเดียต่าง ๆ ในทุกรูปแบบการสื่อสาร โดยประสานประโยชน์จากโครงข่าย บริการ และคอนเทนต์ของกลุ่มด้วยการผสานบริการสื่อสารครบวงจรในกลุ่มเข้ากับคอนเทนต์ที่เน้นความหลากหลาย ทำให้ทรูแตกต่างจากผู้ให้บริการรายอื่น ๆ โดยช่วยเพิ่มยอดผู้ใช้บริการและสร้างความผูกพันกับบริการต่าง ๆ ของกลุ่มทรู อีกทั้งยังทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากศักยภาพของบริการได้อย่างเต็มที่ โดยมีการแบ่งกลุ่มธุรกิจหลักออกเป็น 5 กลุ่มซึ่งประกอบด้วยธุรกิจออนไลน์ ภายใต้ชื่อ ทรูออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วย บริการโทรศัพท์พื้นฐานและบริการเสริม บริการโครงข่ายข้อมูล บริการอินเทอร์เน็ต และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง หรือ บริการบรอดแบนด์สำหรับลูกค้าทั่วไป และบริการ WE PCT (บริการโทรศัพท์พื้นฐานใช้นอกสถานที่) รวมทั้งธุรกิจเครือข่ายร้านค้าแฟร ทรูคอฟฟี่ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายใต้ทรูมูฟ (ชื่อเดิม ทีเอ ออเรนจ์) ธุรกิจโทรศัพท์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก ภายใต้ชื่อ ทรูวิชั่นส์ (ชื่อเดิมว่า ยูบีซี) ธุรกิจดิจิทัลคอมเมิร์ซ ภายใต้ชื่อ ทรูมันนี่ และธุรกิจดิจิทัลคอนเทนต์ภายใต้ชื่อ ทรูไลฟ์

เอกสารอ้างอิง

จิรวัดณ์ หงสกุล. 2550. การประเมินผลกระทบที่มีต่อ มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added: EVA) ขององค์กรจากการพัฒนาการของธุรกิจโทรคมนาคมไทย กรณีศึกษา: บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน). งานวิจัยเฉพาะเรื่อง เศรษฐศาสตร์มหัพัต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ): คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัญชลี กุนากุล. 2553. การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันของ บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) ต่อการให้บริการระบบโทรคมนาคมในอนาคต. งานวิจัยเฉพาะเรื่อง เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ): คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัชนี จุลรังษ และ ลักคณา วงศ์ลิปชัย. 2557. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแนวคิดมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (Economic Value Added-EVA) กรณีศึกษา: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.). งานวิจัยเฉพาะเรื่อง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน). “รายงานประจำปี 2551-2558”. แหล่งที่มา

<http://www.tot.co.th/Corporate/Report.aspx?id=E80F46C0B47447518B601BAF2AF776FF>

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน). “รายงานประจำปี 2551-2558”. แหล่งที่มา

<http://investor.ais.co.th/th/Report.html>

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน). “รายงานประจำปี 2551-2558”. แหล่งที่มา

<http://true-th.listedcompany.com/ar.html>

บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน). “รายงานประจำปี 2551-2558”. แหล่งที่มา

หน่วยงานภายในบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.

“ข้อมูลเปิดเผยตามกฎหมาย”. แหล่งที่มา <http://www.nbt.go.th/wps/portal/NBTC/Home>